

● در ادامه نشستهای ادواری موسسه گفت و گوی ادیان که به بررسی مقوله ادیان در ارتباط با موضوعات مختلف می پردازد نشست علمی از پاییز سال گذشته تا تابستان امسال به میزبانی این موسسه و با حضور کارشناسان صاحب نظر و دیدگاه برگزار شده است. در این نشست ها سخنرانی های عالمان و کارشناسان دینی موضوعات مختلف این حوزه را بر گرفته است. دکتر سعیدرضا عاملی با عنوان «دین و دنیای مجازی»، دکتر عبدالحسین لطیفی با عنوان «بررسی ازدواج در ادیان مزدائی و مسیحیت»، حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمد جواد ادبی موضوع «ابن عربی و گفت و گوی عمقی ادیان»، دکتر شهرام پازوکی با موضوع «عرفان و گفت و گوی ادیان» حجت الاسلام حسن پویا و آرش آبابی، محقق علوم دینی یهود با عنوان «ساختار سازمان روحانیت در تشیع و یهود» و در نهایت امیر عباس زمانی مساله «دین و معنای زندگی» را در این نشستهای علمی مطرح کردند و در پایان به پرسشهای علاقمندان پاسخ دادند.

مفاهیم زندگی در روایت های دینی

گفت و گوی ادیان

دکتر سعیدرضا عاملی:
دین در ذات خود
یک مقوله مجازی است

به گزارش موسسه گفت و گوی ادیان، دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس دانشکده مطالعات جهان و عضو هیات علمی گروه ارتباطات دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در سی و هشتمین جلسه از سری سخنرانی های علمی ماهانه موسسه گفت و گوی ادیان با عنوان «دین و دنیای مجازی»، که با حضور سید محمد علی ابطحی، رئیس موسسه گفت و گوی ادیان و جمعی از علاقه مندان در خرداد ماه برگزار شد، بر لزوم بهره گیری از فضای مجازی برای فراگیر کردن دین تاکید کرد.

به گزارش موسسه گفت و گوی ادیان عاملی با بیان اینکه باید از دنیای مجازی برای فراگیر کردن دین کمک گرفت، افزود: دین، خصوصاً دین اسلام هم برای گسترش و قوی تر شدن نیازمند عرصه ای جهانی است، بنابراین زمانیکه این خواست و ظرفیت با هم انطباق پیدا کند، امکان ارایه فراگیرتر و قوی تر دین در این جهان پیدا می شود. او همچنین با اشاره به اینکه «ظرفیتهای جهان مجازی به گونه ای است که می شود یک کیفیت بالا را یکبار تولید کرد و همه جهان از آن بهره مند شوند»، اظهار داشت: وقتی جهان مجازی چنین ظرفیتی دارد، عرضه و بازنمایی امر دینی می تواند با یک کیفیت بسیار عمیق تر و دقیق تری بازتولید شود.

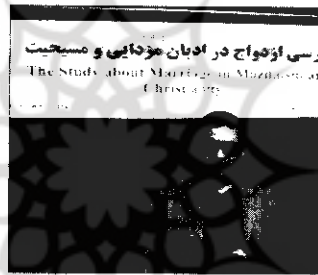
وی، از «جهانی بودن»، «همه جا حاضر بودن»، «دسترسی فراگیر» و «نظام مند بودن» به عنوان وجوه تشابه دنیای مجازی و دین نام برد. رئیس دانشکده مطالعات جهانی دانشگاه تهران با اشاره به گفته پتریک کسول که معتقد است «دین در ذات خود یک مقوله مجازی است» افزود: شاید در گذشته فقط کسی که در مجلس روضه امام حسین (ع) حاضر می شد، آن احساس خاص را داشت اما امروزه با پیدایش امکان حضور در حرم ائمه از طریق دنیای مجازی و گوش دادن به روضه های ضبط شده، می توان همان احساس را تجربه کرد.

او افزود: در عین حال، «نیازی مجازی» ظرفیت فراگیرتری برخوردار است و دیجیتالی

شدن امر دینی به معنای بی نهایت تنوع، ترکیب و دسترسی به شمار می آید. رئیس دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران گفت: جهانی ترین وجه کشورها، دنیای مجازی آنهاست و این درحالیست که این وجه در کشور ما غیرجدی ترین بخش شده و هیچگاه سعی نشده از این ظرفیت به درستی استفاده شود.

عاملی، بازتولید فضای دین در فضای مجازی را ممکن توصیف کرد و اظهار داشت: اما در هر حال دین در فضای مجازی یک انتخاب دوم است. سید محمد علی ابطحی، رئیس موسسه گفت و گوی ادیان هم در بخش پایانی این نشست، گفت: برای دین هم مثل هر حوزه دیگری فرصت استفاده از فضای مجازی مهیا شده است و بنابراین هر چه ما این فضا را بیشتر به خود اختصاص دهیم، بیشتر سود می کنیم. در پایان این نشست در جلسه پرسش و پاسخی، به سوالات علاقه مندان حاضر پاسخ داده شد.

دکتر عبدالحسین لطیفی:
ازدواج امری دینی است

در سی و هفتمین جلسه از سری سخنرانی های علمی ماهانه موسسه گفت و گوی ادیان با نام «بررسی ازدواج در ادیان مزدائی و مسیحیت»، از ازدواج به عنوان امری دینی نام برده شد که در بیشتر ادیان به عنوان تکلیف شناخته می شود.

به گزارش موسسه گفت و گوی ادیان، دکتر عبدالحسین لطیفی، استاد دانشگاه در این نشست که اردیبهشت ماه آستان برگزار شد، گفت: ازدواج پیوندی دو طرفه است که چون در مسیحیت و اسلام و ادیان دیگر به عنوان امری دینی تعریف شده است.

وی افزود: در مسیحیت و اسلام و ادیان دیگر به عنوان امری دینی تعریف شده است. او همچنین به تفاوت های فرهنگی در تعریف ازدواج در ادیان مختلف اشاره کرد.

دکتر لطیفی در ادامه گفت: ازدواج در اسلام و مسیحیت به عنوان امری دینی تعریف شده است. او همچنین به تفاوت های فرهنگی در تعریف ازدواج در ادیان مختلف اشاره کرد.

خانواده در هر دینی می توان به جایگاه زن در آن دین اشاره کرد. وی افزود: در دین مزدائی زن از جایگاه نسبتاً خوبی برخوردار است و در بسیاری از شئون چون قضاوت، حق تجارت و حتی عهده داری امور دینی، هم تراز مرد قرار می گیرد، اما در مسیحیت زن چنین جایگاهی ندارد. رئیس هیات مدیره انجمن علمی - فرهنگی دانشجویان و دانش آموزان نایبای ایران، با بیان اینکه الهیات مسیحیت مبتنی بر الهیات یهودیت است، گفت: در این تعریف ازدواج به معنای پیمان و عقد دو طرفه نیست چون تجرد بر تاهل برتری دارد و به این ترتیب مسیح داماد و کلیسا عروس معنوی خوانده می شود و این تجرد است که زمینه خدمت به خدا و ازدواج روحانی یا معنوی را فراهم می آورد و این ازدواج محقق نمی شود مگر اینکه فرد از لحاظ عرفی مجرد باشد. وی گفت: اما در دین مزدائی، ازدواج تکلیف است و فرد متاهل بر فرد مجرد و فرد متاهل دارای فرزند بر فرد متاهل بدون فرزند ارجحیت دارد.

دکتر محمد جواد ادبی:
نقاط وفاق در گفت و گو
بیشتر از نقاط اختلاف است

حجت الاسلام والمسلمین، دکتر محمد جواد ادبی، در جمع علاقه مندان و دین پژوهان حاضر در نشست ماهانه موسسه، در خصوص باور این عربی به لزوم گفت و گو و همپی میان ادیان گفت:

دکتر ادبی در نشست ماهانه موسسه گفت و گو با عنوان «نقاط وفاق در گفت و گو بیشتر از نقاط اختلاف است» اظهار داشت: در جمع علاقه مندان و دین پژوهان حاضر در نشست ماهانه موسسه، در خصوص باور این عربی به لزوم گفت و گو و همپی میان ادیان گفت: اساس این گفت و گو بر پایه احترام متقابل است. او افزود: در گفت و گو باید به تفاوت های فرهنگی و دینی احترام گذاشت و به دنبال نقاط وفاق بود. وی همچنین به اهمیت گفت و گو در حل مشکلات جهانی اشاره کرد.

دکتر ادبی در ادامه گفت: گفت و گو باید به گونه ای باشد که منافع همه طرفین را در نظر بگیرد. او همچنین به اهمیت گفت و گو در حل مشکلات جهانی اشاره کرد.

به گزارش موسسه گفت و گوی ادیان دکتر پازوکی با ذکر پیش زمینه ای در باب اینکه بهتر بود عنوان این نشست، عرفان و گفت و گوی مذاهب اسلامی بود، افزود: در هر حال پیش از ورود به بحث عرفان و گفت و گوی ادیان، لازم است بدانیم گفت و گو چیست؟ وی اظهار داشت: از نظر من، اساساً گفت و گوی حقیقی به معنای دقیق کلمه وجود ندارد و میسر نیست، بلکه آنچه رخ می دهد، مقایسه و یا تطبیق میان ادیان است

شاید همزمانی واژه ای نزدیک تر به گفت و گو باشد. این استاد دانشگاه، افلاطون را معلم حقیقی گفت و گو عنوان کرد و افزود: با این حال تعبیر دیگر مولانا که همدلی است در زبان یونانی معنی ندارد. وی با این مقدمه، گفت و گو را مقام فلاسفه و همدلی را مقام عرفا ذکر کرد.

دارد و این شاهراه عشق خداوند و عبادت خالصانه است و از این منظر و با این فضا و موقعیت است که ابن عربی در افق تاریخی می تواند با همه ادیان به گفت و گو بنشیند.

دکتر شهرام پازوکی: همدلی، پیش زمینه گفت و گو است

دکتر شهرام پازوکی، استاد دانشگاه تهران و عضو هیات علمی موسسه حکمت و فلسفه در نشست ک در سی و پنجمین جلسه ماهانه موسسه گفت و گوی ادیان اظهار داشت: بدون همدلی گفت و گوی حقیقی حاصل نخواهد شد.

به گزارش موسسه گفت و گوی ادیان دکتر پازوکی با ذکر پیش زمینه ای در باب اینکه بهتر بود عنوان این نشست، عرفان و گفت و گوی مذاهب اسلامی بود، افزود: در هر حال پیش از ورود به بحث عرفان و گفت و گوی ادیان، لازم است بدانیم گفت و گو چیست؟ وی اظهار داشت: از نظر من، اساساً گفت و گوی حقیقی به معنای دقیق کلمه وجود ندارد و میسر نیست، بلکه آنچه رخ می دهد، مقایسه و یا تطبیق میان ادیان است.

او با بیان اینکه اصولاً گفت و گو تنها از طریق عرفان میسر می شود، اظهار داشت: تا زمانی که معنای حقیقی گفت و گو در ادیان وجود ندارد، نمی توان گفت و گو کرد. وی گفت: آنچه در ادیان وجود دارد، مقایسه و تطبیق است. وی افزود: در این زمینه هم

چرخ در مرکز به هم نزدیک شده و در محیط از هم دور می شوند که مرکز حکم خداوند را دارد و اگر گفت و گو بخواهد در محیط این چرخ صورت بگیرد، قطعاً فاصله و اختلاف زیاد خواهد بود اما هر چه به مرکز نزدیک شویم، خطوط بیشتر کنار یکدیگر قرار گرفته اند. ادبی گفت: گفت و گو یعنی پذیرفتن حرف مقابل و اینکه بدانیم کسی که با ما سخن می گوید بخشی از حقیقت را در خود دارد و بنابراین در گفت و گو باید بخواهید که حرف طرف مقابل را قبول کنید و گرنه به معنای حقیقی گفت و گو دست نیافته اید. وی اظهار داشت: به باور ابن عربی در این شرایط است که زبانهای بیرونی به سکوت واداشته شده و زبان های باطنی گفت و گو را آغاز می کنند و در این شرایط است که اختلافات میان ادیان رنگ باخته و همه از وجود حقیقی و مرکزی یعنی خداوند سخن می گویند. این استاد دانشگاه با اشاره به روایت معتبر و معروفی از ابن عربی که راههای رسیدن به خداوند را به اندازه انسان های روی زمین می داند، گفت: این معنا را می رساند که راههای رسیدن به خداوند بسیار وسیع و گسترده و با کرانه ای ناپیدا است که تنها از وادی عرفان می توان به آن رسید. وی گفت: نقاط وفاق در گفت و گو بسیار بیشتر از نقاط اختلاف خواهد بود و مقتضای اختلاف ادیان و معادلت انسان از طریق اختلاف ادیان است، چرا که به باور ابن عربی، اختلاف موجب حرکت و رویت افق های جدید است. حجت الاسلام ادبی اظهار داشت: اختلاف در ادیان، اختلاف نیست، اما تفاوت است. وی گفت: تفاوت، یعنی هر چه در ادیان وجود دارد، در ادیان دیگر هم وجود دارد. وی افزود: اختلاف موجب حرکت است و حرکت موجب رسیدن به خداوند است. وی گفت: این است که تجلی خداوند برای مومنان است. خداوند بر بی داوود و سلیمان با تجلی خود برای پیامبر متفاوت است و این اختلافات همیشه وجود داشته اما نتیجه این است که همه به یک شاهراه می رسند. وی گفت: از منظر ابن عربی افق نهایی یک شاهراه قرار

دکتر پازوکی با طرح این سوال که «گفت و گو چیست و چه سیری دارد؟»، افزود: گفت و گوی حقیقی در ادیان وقتی میسر می شود که ما در ابتدا دریابیم که اصولاً ادیان هر یک در ماهیت و حقیقت خودشان در پاره چه چیزی دارند سخن می گویند. پازوکی گفت: البته گفت و گو به معنای دقیق لفظ نباید حتماً با یک طرف مقابل در خارج صورت گیرد، بلکه باید در خود آدم رخ دهد که از منظر افلاطون، گفت و گو با خویش، ذات تفکر است و کسی می تواند با خودش گفت و گو کند که در مسیر یافتن و شناختن خویش مسیری را طی کرده باشد. وی با بیان اینکه «همه ادیان مدعی هستند که یکی از مقاصد عالی شان همین شناخت خویش است» افزود: اما واژه خودشناسی انقدر به صورت شعار و وعظ به کار رفته که انگار خیلی ساده است در حالیکه بر مبنای آنچه در عرفان آمده است، حقیقتاً خودشناسی ممکن نیست مگر با رسیدن به نهایت سلوک الی الله. سخنران سی و پنجمین نشست ماهانه موسسه گفت و گوی ادیان گفت: اگر به تاریخ اسلام نگاه کنیم می بینیم که تنها عارفان هستند که بحث گفت و گوی ادیان را مطرح کرده اند. زیرا فقط عارفان خودشناسی را شرط اصلی دین می دانند. وی اظهار داشت: اما در گفت و گو، باید انسان به گونه ای توانمند باشد که بتواند با کسی که با او تفاوت دارد، در دین به گفت و گو بپردازد. وی افزود: خطاب الی الله در دین، همان کتب مقدس است. وی گفت: این مجموعه ای از احکام نازل شده است که مخاطب قرار گرفته است و مخاطب قرار گرفتن

The Structure of Clerical System in Shiite and Infatim

بررسی ساختار سازمان روحانیت در تشیع و یهود

ساختار سازمان روحانیت در تشیع و یهود در سی و چهارمین جلسه از سری سخنرانی‌های علمی موسسه گفت و گوی ادیان بررسی شد. در این نشست که به مناسبت روز وحدت حوزه و دانشگاه برگزار شد، حجت الاسلام حسن پویا، سردبیر نشریه تخصصی دینی بنیات و از اعضای موسسه امام رضا (ع) و آرش آبابی، محقق علوم دینی یهود به سخنرانی پرداختند.

حجت الاسلام حسن پویا، از حوزه علمیه قم در این نشست با اشاره به جایگاه فراگیری علم در وعده‌های الهی، به بررسی پیدایش مدارس مذهبی و پرورش روحانیون پرداخت.

وی اظهار داشت: قدمت حوزه‌های علمیه به قرن چهارم، یعنی همزمان با آغاز غیبت کبری امام زمان (عج) باز می‌گردد که مسئولیت تبلیغ دین به عالمان دینی سپرده شد. پویا با اشاره به تاریخچه مختصری از پدید آمدن و گسترش حوزه‌های علمیه، تفاوت‌هایی میان وضعیت حوزه‌ها قبل و بعد از انقلاب اسلامی قائل شد.

وی گفت: پیش از انقلاب حوزه‌ها سنتی صرف بودند اما در حال حاضر چه از لحاظ سازمانی و چه از لحاظ دروس تفاوت‌های زیادی در حوزه‌ها ایجاد شده است، گرچه دروس سنتی در این میان تغییر چندانی نداشته‌اند. این روحانی، صیانت از دین را وظیفه اصلی روحانیت عنوان کرد.

وی، قناعت، مباحثه در دروس، مردمی بودن، سادگی و... را از خصوصیات برشمرد که یک طلبه

در ساختار روحانیت باید از آن برخوردار باشد و در عین حال به نحوه پوشش لباس در ساختار سازمان روحانیت اشاره کرد. سردبیر نشریه بنیات اظهار داشت: علاوه بر لباس‌های رسمی و مراسم عزاداری و قبا و یا قمیص، پوشیدن لباس‌های ساده و تمیز در عبادت و سخن گفتن با خداوند بسیار مهم است و به عنوان یک روحانی باید در این زمینه به عنوان یک مدرسین، مجامع و مراکز علمی و فرهنگی و همچنین مجمع روحانیون مبارک

در مقابل دین به این معناست که فرد متوجه می‌شود که از جانب یک ساحت قدسی و یک حقیقت مقدس مورد خطاب واقع شده است. وی، گوش فرا دادن و مخاطب واقع شدن را یکی از اجزای اصلی گفت و گو عنوان کرد و به لزوم داشتن زبان و توجه به معنای حقیقی زبان داشتن برای گفت و گو اشاره کرد.

او گفت: نگرش‌های تاریخی و فرهنگی ما را به دیالوگ نمی‌رساند بلکه به مقایسه می‌رساند. ما در دیالوگ میان ادیان با ایمان مومنان سر و کار داریم نه صرفاً با نهادهای اجتماعی، فرهنگی و با عقاید کلامی و نمی‌توان به ادیان همچون آئین‌های عمیق نگریست. دکتر پازوکی با اشاره به اینکه عاشق در مقام عشق هیچگاه به دنبال کسب اطلاعات علمی درباره معشوق نیست، چون او را آئینه تحقیق علمی خود نمی‌داند، افزود: در عرفان اسلامی، ایمان، عشق و معشوق، خداست. وی اظهار داشت: عشق فاصله میان عبد و رب را برمی‌دارد و در واقع تنها عاملی که می‌تواند مانع نگاه اینه‌ای شود، تعلق یافتن به حقیقت وجودی خود دین است و از این طریق است که حقیقت ادیان به زبان می‌آید. دکتر پازوکی، همنوایی را رکن اصلی ادیان عنوان کرد و یکی از موانع همنوایی ادیان با بدکردیگر را نگرش مبتنی بر اصالت تاریخی خوانند و گفت: از منظر عارفان در گفت و گوی ادیان زمان و مکان بندها و محدودیت‌هایی هستند که باید به و رای آنها رفت. وی گفت: چنین چیزی از منظر آکادمیک دینی میسر نمی‌شود و تنها در عرفان است که این مساله رخ می‌دهد.

دکتر پازوکی، کتاب «فصوص الحکم» ابن عربی، گفت و گوی اسلام با عارفان هیندو، دارلشکوه و مثنوی مولوی را نمونه کامل سه کتابی عنوان کرد که در آن‌ها گفت و گوی میان ادیان به طور کامل برقرار شده است. وی اظهار داشت: ادیان به طور کلی سخن از حقیقت متعالی می‌گویند و مخاطب ادیان پیش از هر چیز دنیای انسان هاست که بدون همدلی، گفت و گوی حقیقی حاصل نخواهد شد.

طلاب شهرها و استانها، مجلس خبرگان رهبری، مجمع جهانی اهل بیت و... از جمله تشکل‌های روحانی نام برد که در حال حاضر وجود دارد.

آرش آبابی، دیگر سخنران نشست موسسه گفت و گوی ادیان که در زمینه ساختار روحانیت در دین یهود سخن می‌گفت، اظهار داشت: روحانیت در یهود طبقه ندارد و فضای روحانیت برای ورود همهگان باز بوده است.

وی گفت: فرد روحانی در یهود، راو، ربی یا حاخام خوانده می‌شود که راو به معنای آقا، سرور یا بزرگ است.

آبابی افزود: حاخام به معنای عاقل و دانشمند و در عربی معادل کلمه حکیم است اما در جوامع غربی و اروپایی که جزو گروه اشکنازی‌ها هستند عالم مذهبی یا روحانی را رب یا ربی می‌گویند و استفاده از حاخام به معنای عالم مذهبی، در جوامع شرقی و میان سفارادی‌ها و ایرانی‌ها باب است.

وی گفت: اما از لحاظ معلومات یا اختیارات، تفاوتی میان این القاب وجود ندارد.

این محقق علوم دینی یهود اظهار داشت: تورات و عهد عتیق از منابع فقهی اصلی دین یهود است اما بعدها نحوه اجرای احکام این کتب که مدتها شقایی بوده است، در ۳۷ جلد با عنوان تلمود نوشته می‌شود و در نهایت مجموعه‌ای ۴ جلدی که چکیده قوانین اجرایی تلمود است با نام شولحان عاروخ تدوین شده که به نوعی توضیح المسائل یهود به شمار می‌رود.

وی گفت: نکته‌ای که به عنوان تفاوت عمده میان نقش روحانیت در یهود و تشیع قابل ذکر است، نقش روحانیون در اجتهاد بیان نگاه‌های فقهی آنان است که در یهود چنین چیزی وجود ندارد و آنچه به عنوان شریعت یهود است به رسمیت شناخته شده است.

آرش آبابی اظهار داشت: بنابراین روحانیون در یهود نقش راهنمای شریعت دینی را دارند و فتوا بودن و از این دید، یک روحانی در یهود نقش خیلی باارزی در تعیین جهت

دانشگاه تاکید کرد: آن چیزی که به اصطلاح ما را به سمت بی معنایی هل می‌دهد خود زندگی است ما می‌خواهیم یک چیز دیگری بیاید و به زندگی معنا بدهد روح بدهد. از این رو کسانی که معتقدند که معنای زندگی به معنای هدف زندگی هست معتقدند که این هدف باید متعالی باشد و فراتر از خود زندگی باشد و یا این توانایی را داشته باشد که کل زندگی را گرما ببخشد.

او گفت: معمولا وقتی که ما می‌گوییم معنای این عضو چیست؟ ما عضو نامبرده را در یک ارگانیزم در نظر می‌گیریم. یا وقتی که یک ماشین، یک کل در نظر می‌گیریم، می‌گوییم این قطعه‌ی خاص چه کاری انجام می‌دهد؟ کارکرد آن چیست؟ در یک کل بزرگتر. اگر انسان نبود چه اتفاقی می‌افتاد در نظام هستی؟

این استاد دانشگاه تاکید کرد: آن چیزی که به اصطلاح ما را به سمت بی معنایی هل می‌دهد خود زندگی است ما می‌خواهیم یک چیز دیگری بیاید و به زندگی معنا بدهد روح بدهد. از این رو کسانی که معتقدند که معنای زندگی به معنای هدف زندگی هست معتقدند که این هدف باید متعالی باشد و فراتر از خود زندگی باشد و یا این توانایی را داشته باشد که کل زندگی را گرما ببخشد. به گفته او خانم سوزان وولف که به اصطلاح از نظریه پردازان در امر معنای زندگی است معتقد است که تنها چیزی که به زندگی انسان معنا می‌دهد عشق است. زندگی عاشقانه فقط زندگی معناداری است. ولی این جا یک سوال وجود دارد، عشق به چه چیزی و به چه کسی؟

او افزود: آن چیزی که مورد نظر من است خدای مشخص پرسونال است. یعنی خدایی که شخص است و خدایی که احساس دارد، خدایی که عشق می‌ورزد. خدایی که آگاهی دارد، خدایی که عکس‌العمل دارد و خدایی که حضور دارد در جهان. خدا به عنوان یک تو به تعبیر بوهر. نه به عنوان یک شیء. خدایی که به تعبیر قرآن رفوف است. رحیم است، همه جا حضور دارد، با انسان سخن می‌گوید و خدایی که نزدیک است، معشوق است، معشوق منتسب. پس بنابراین من راجع به این خدا صحبت می‌کنم.

دوم وقتی که من می‌گویم جاودانگی مقصود من صرف جاودانگی نیست بلکه مقصود من جاودانگی‌ای است که ادیان ابراهیمی مطرح می‌کنند.

می‌تواند زندگی معناداری داشته باشد و بی‌دین باشد و اعتقادات دینی هم نداشته باشد. بنابراین پرسش اصلی جلسه‌ی ما که قرار است به آن بپردازیم رابطه‌ای هست که بین دین و معنای زندگی وجود دارد.

عباس علی زمانی در ادامه یاد آور شد "معنای زندگی یعنی چه؟ گاهی اوقات می‌گوییم که زندگی من بی‌معنا شده. گاهی اوقات می‌گوییم من معنا را از دست داده‌ام یعنی چه چیزی را از دست داده‌ام؟ و تصریح کرد: به نظر می‌رسد که سه مفهوم را ما باید از یکدیگر تفکیک بکنیم تا معنای معنا آشکار شود. اولین معنا مساله‌ی هدف می‌باشد. می‌گوییم معنای زندگی یعنی هدف زندگی. به نظر می‌رسد وقتی ما می‌گوییم آیا زندگی معنادار هست یا معنادار نیست به دنبال این هستیم که آیا زندگی هدف دار هست یا هدف دار نیست. دومین معنایی که برای معنا ذکر می‌کنم ارزش است.

آیا زندگی با همه‌ی رنج‌ها و مرارت‌هایش و با همه‌ی فراز و نشیب‌هایش آیا ارزش زیستن را دارد یا خیر؟ یعنی اگر ما با نگاه به هزینه و سود یا فایده به زندگی نگاه بکنیم آیا واقعا زندگی به این سختی‌ها و مرارت‌ها و به این رنج‌هایی که می‌کشیم می‌ارزد یا نمی‌ارزد؟ ارزش زیستن دارد یا ندارد؟ این معنای دوم معنای زندگی هست. دکتر علی زمانی معنای سوم زندگی را عبارت است از کارکرد دانست.

اجرای احکام نداشته باشد. سوی، آموزش و فتوای دینی به معنای مساله گویی را مهمترین وظیفه روحانی یهود خواند و افزود: سخنرانی، برگزاری مراسم دینی، قرآنت تورات، شحیظا به معنای ذبح شرعی، ازدواج و طلاق، مراسم کفن و دفن، قاوت و رهبری (در عالیترین سطح یهود) از وظایف روحانی یهود است. این محقق یهود همچین اظهار داشت: یهودیان جهان به دو گروه «اشکنازی» و «سفارادی» تقسیم می‌شوند که تفاوت‌های میان این گروه‌ها، تفاوت مذهبی نیست و تنها به خاطر قرار گرفتن آنها در سرزمین‌های اسلامی یا مسیحی قدیم و شرایط متفاوت آنها این تقسیم بندی‌ها صورت گرفته است.

آبایی در خصوص خصوصیات ظاهری عالمان یهود هم گفت: در استفاده از پوشش، روحانی یهود هیچ الزامی ندارد و انتخاب نوع لباس سلیقه‌ای است. نشست برس ساختار سازمان روحانیت در تشیع و یهود که با استقبال زیادی از سوی علاقه مندان برگزار شد، با پرستش و پاسخ از سوی حاضران و سخنرانان ادامه یافت.

امیر عباس زمانی:

بررسی رابطه دین و معنای زندگی

دکتر امیر عباس علی زمانی کارشناس نشست سی و سوم بود که برای تبیین مساله دین و معنای مجازی گفت:

آیا ما می‌توانیم بگوییم که دین علاوه بر این که شرط لازم هست، شرط کافی هم هست؟ و آیا ما می‌توانیم به اصطلاح گونه‌هایی از دین داری را نشان بدهیم که نه تنها باعث معنادار شدن زندگی نشده‌اند بلکه خود آموزه‌های دینی به نوعی در حقیقت زندگی انسان یا انسان‌هایی را بی‌معنا کرده است، یعنی باورهای از باورهای دینی وجود دارند که این باورها به گونه‌ای هستند که معنای انسان می‌ستاند او افزود: یعنی کسی